

 Hvězdy **ČUKu 2012: Tucet jmen!** (str. 7-9) **14. 2. 2013**

pÚvodní foto / **Pohromadě na hromadě** * **Téma čísla / Bilance soutěžního roku** * **ČUK a GAG / Ještě k Silvestru; Písek a Humorest?** * **Výstava / Jurkasův Salon** * **Kalendář vtipů / Únor** * **Glosa / Salony s otazníky** * **Nová kniha / Jan Tomaschoff** * **Časopisy / Burky** v „Eule“ i v „Neblíku“ * **Dokument / Zdravice ČUKu do Piešťan** * **Do archivu / Šport o Vicovi** * **O humoru / Pár výňatků** * **Chlubna / Steinberg Slívovi** * **Ze světa / Brazílie, USA** * **Z pošty / Ze Žyrardówa a z Kremnice** * **KdoKdeKdy(i)Co / Vico+Jiránek** v **Sl;**

Tomaschoff ve Smržovce; **Muzika** v MB: **Zrušeno!**; **Skoupý** v Kolíně, **Sigmund a spol.:** Hustopeče; **Vaněk** v Brně * **Komiks-News / #245** * **Výsledky / B+H** * **Propozice / Portugalsko, Dánsko, Kanada** * aj.

Týdeník České Unie Karikaturistů * XI. ročník
(Zprávy ČUK č. 506/507) <http://www.ceska-karikatura.cz>

Číslo 2013 / 07/8

OBRÁZKY: KRUMPOLEC, BAÑAS, STARÝ, KUNDERA, FRK, VICO, VHRSTI, KEMEL, HANÁK, SRNA, VALOCKÁ, JURKAS, ROFFI, AMMON, ALMARAZ, LICHÝ, BARTÁK, JIRÁNEK, „K-DEVÍTKA“, MYSYROWICZ...

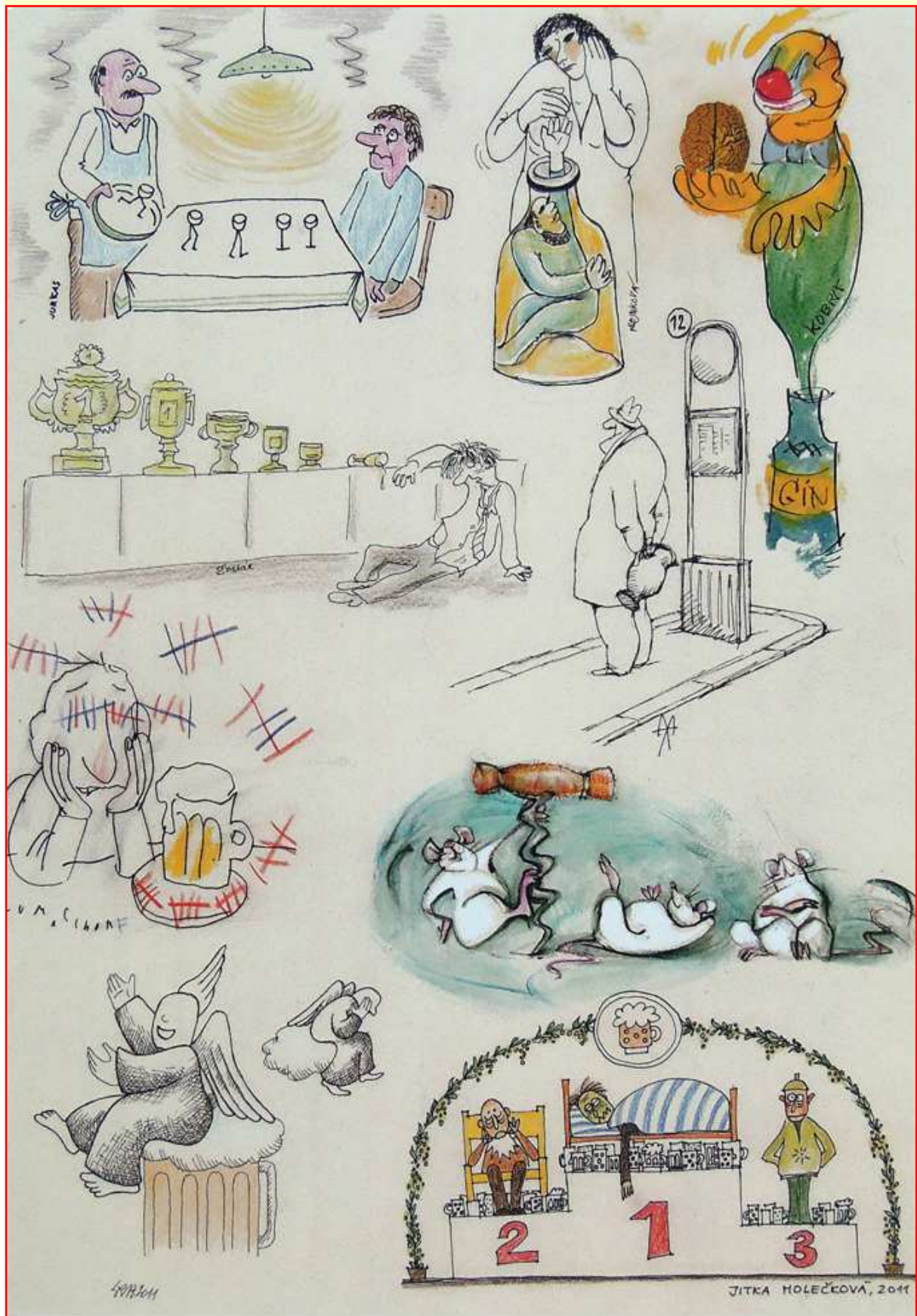
pÚvodní fotka / **Živý zájem - to je to, co ČUK nejvíc potřebuje...**

Je celkem jedno, kdo (třeba Václav Šípoš) **komu** (třeba Steskovi, Kovaříkovi, Bartákovi a Novákovi) **co** (cokoliv) **ukazuje** (navrhuje, nabízí, vykládá, prosazuje, prodává, věnuje...)

Podstatné je, aby ti dotyční **o věc** (kresbu, návrh, plán, projekt, nabídku anebo nápad...) uměli **projevit zájem**. **Abychom** se nejen při řídkých osobních setkáních, ale i při častější dálkové komunikaci) poslouchali, radili se - a **pomáhali něčemu na svět...** (Foto z VH)

Kalendář humorných témat / Únor = Alkohol

Soubor kreseb 9 autorů **České unie karikaturistů** je z nástěnného kalendáře (akce "R")

Už 391. vystavujícím v **Salonech Kobra** (dříve **Kresleného humoru, nyní Kreslený humor a Komiks a Umění s nápadem a Foto**) se stal *Roman Jurkas*. Stalo se tak 5. února v restauraci *Sedm konšelů* v Praze 1. Reportáž z vernisáže najdete dál v tomto čísle. Svou výstavu nazval „**Humor napříč vším**“. A jak napsal, tak udělal. Tedy nakreslil a napsal. Z toho plyne, že zatím **kreslený humor** (ten Jurkasův je hlavně s texty) **vede 2:0 nad komiksem i legračními fotkami**. A také nad **Uměním s nápadem** - pokud ovšem pod toto vymezení nezařadíme předchozí *Salon Kobra* - tedy ten Kobrův.

Musíme ještě pár měsíců (doufejme, že tam vydržíme) počkat s hodnocením. Něco už je však jisté - zatímco zájem jisté skupiny Pražanů dokáže nové stanoviště Salonů určitě ukojit a ve dnech vernisáže také více než uspokojivě zaplnit, pro prezentaci kresleného humoru coby reprezentační místo tohoto žánru určitě nestačí. Nemíním zde pět starou sentimentální píseň o Malostranské besedě. Jenže - tamní publikum - myslím to běžné, mimovernisážové, klubové - bylo úplně jiné než jsou dnešní denní hosté v restauraci, sloužící více turistickému ruchu než místním milovníkům jakékoliv kultury. Funkci, kterou známe jako „*jedu zejtra do Prahy, chci zajít na koncert do besedy, nevíš kdo tam zrovna visí?*“ taková restaurace prostě plnit nemůže.

Kobrovo žánrové rozkročení lze jistě chápat - vidí, že zájemců z řad českých karikaturistů o výstavu v restauraci prostě nemůže být omračující. Jednak jsou starší a zájem o vystavování někdy opadá s věkem. Jednak autoři asi soudí, že poměr cena / užitek (do toho spadá i výtěžek z prodeje vystavovaných děl, množství a kvalita katalogů a ohlas v médiích) není v hospodě příliš výhodný. To ovšem bude platit i pro autory jiných žánrů než karikaturistů. Zatím Kobra do GAGu neposlal plán dalších výstav, ani neuvedl své cíle (co do autorů anebo hromadných projektů), které si jako kurátor vytýčil.

Tak. A co teď?

Samotné zahájení vlastní výstavou asi musíme kurátorovi odpustit, ale na druhém či třetím místě měla přijít bomba, na níž by když ne všechny televizní štáby, tak alespoň internetová média vzápětí reagovala. Když ne zrovna super autoři Barták nebo Renčín, mohla či spíše měla to být aspoň „*Michal Hrdý i. m.*“ anebo „*The Best of Czech Union of Cartoonists*“ - kresby našich autorů oceněné za posledních dvacet let v mezinárodních soutěžích. Tím by se určitě potěšil nejen nájemce restaurantu, ale i část jeho zahraničních hostů.

Dlouho se zdálo, že problém Salonů tkví jen v jejich lokaci, tedy v marné snaze najít pro ně slušné místo. Nyní se zdá, že jde o víc - také o slábnoucí schopnost nejen manažérskou, ale i dramaturgickou. Mluví pro to třeba už jen srovnání adresátů pozvánek kdysi a dnes. Dříve měl Kobra v adresáři spoustu redaktorů novin a časopisů, kteří také leckdy o výstavě něco zveřejnili. Anebo i obrázek z pozvánky přetiskli.

Mezi dnešními pozvanci už ovšem nová jména současných novinářů nenajdeme. Přitom od snahy o popularizaci akce nelze nikdy upustit - a jak ukazuje Jurkasův příklad - ani to není zase tak složité. Stačí prostě někam zajít, zavolat, někoho konkrétního najít a přimět... určitě už nestačí rozeslat mejlem pozvánky na „kulturní rubriku“ (na což, obávám se, už Salony rovněž resignovaly). Jurkas už o vánocích zabrousil do médií, rozkoukal se, a nyní to zkusil u svého Salonu... A výsledek byl svým způsobem omračující (**viz fotka na str. 6** - je na ní titulní stránka **Pražského deníku!**)

Prostě to jde. Jelikož znovuotevření cyklu Salonů po pustém roce 2012 je třeba přivítat, není asi nikoho, kdo by jim přál další nehodu. Ale ta křivka je varovná. Představíme-li si na začátku noblesní Savarin (Příkopy) - Divadlo Atelier (Spálená) - Malostranská Beseda (Malostranské náměstí) - Mánes (Masarykovo nábřeží) šla úroveň místa po celou dobu mírně z kopce (někdejší Klub umělců v Mánesu vlastně jen parazitoval na jménu slavné výstavní síně v budově sídlící o patro výš) až klesla na samé dno *Salonem Jubilantů* v chodbičce restaurace pod věží Novoměstské radnice.

Nynější odraz od toho dna k Sedmi konšelům je tedy cesta vzhůru. Ale je to pořád jen propůjčené místo na stěnách cizí restaurace, nikoliv výstavní síň nebo galerie... Bylo by opravdu skvělé, kdyby někdo, tak jako to udělal Jurkas s propagací své výstavy, navštívil i jiná místa. A nadchl pro myšlenku Salonů humoru i jiné instituce a jejich lidi. Nejvíc by se jim vedlo ve foyerech divadel (jedno se dokonce jmenuje stále ještě *Komedie*) nebo multikin - ale existují i jiná místa se spoustou návštěvníků; včetně nemocnic a kulturních domů, nejrůznějších čekáren, nádraží, letišť a pod. Přenos Salonů na nová místa by konečně mohl probíhat i coby jejich reprízy - převézt by se tam daly z místa původní instalace.

A to ani nemluvíme o reinstalaci Salonů v jiném městě. Užitek by z toho rozkročení měli autoři, žánr - a konečně i ti divní kňouralové, kteří si všude stěžují, že tady panuje nějaká pitomá nálada.

Umění s vtipným nápadem - ať už jde o kresby, malby nebo fotky - by zrovna takové lidi dokázalo parádně... *nasrat!* (I. H.) Foto: **Deník**

Výstava / Roman Jurkas: „Humor napříč vším“

Opět v úterý, v to první v měsíci, proběhla 5. 2. vernisáž kreslíře a kamaráda **Romana Jurkase** - v restauraci **Sedm konšelů** v Žatecké ulici poblíž pražského Staroměstského náměstí. Restaurace je prostorná, ovšem když se na vernisáž maestra dostaví 90 lidí, tak se už obsluhující personál mezi lidmi jen těžko prodírá. Mírná nevýhoda je, že se zájemce o obrázky musí k nim nahýbat přes stoly, což je však u restaurace normální. Při troše dobré vůle člověk vidí to, co vidět chce.

„Že to byla posvátná lípa? To je toho.
Tak vám tady zbyl alespoň posvátný pařez.“

„Zabývám se krajinomalbou a tohle je nepovedený obraz.
Ta slečna se mi postavila do výhledu a nešla odehnat.“

Kdo mluvil a hrál...

Vernisáž začala v 17 hodin, v té době již v úplně plné restauraci, proslovem **Kobry** a následně 3 písněmi folkové skupiny **Sekvoj**. Pak znovu promluvil Kobra a mluvil o Romanovi jen v dobrém. Vzápětí autor poděkoval **Sedmi konšelům**, že tady CUK našel možnost pořádat své výstavy a setkání. Načež nastalo tradiční odemykání vernisáže obřím klíčem a zámekem a přišel čas prohlížení výstavy, popíjení vína a piva a povídání se známými i neznámými lidmi. Atmosféra byla příjemná. Jak lidé postupně odcházeli, přece jen se dalo lépe dostat ke kresbám.

Roman Jurkas vystavil **70 kreseb**, barevných i černobílých, nových i starších, velice dobře kompozičně sestavených do rámců formátu B1. Byly připravené též katalogy, které autor podepisoval zájemcům a kolegům.

Výstavu dopoledne instalovalo trio Kobra, Dostál, Jurkas.

Kdo byl na vernisáži?

Z karikaturistů přišli **Novák, Skoupý, Bernard, Pillvein, Fojtík, Slíva, Morávek, Košťál, Ostatek, Starý, Šír, Kohlíček**. Z ostatních návštěvníků zde byli třeba členové *Strany mírného pokroku v mezích*

zákona, Radosta, který s humornými Salony léta žil v MB, fotograf *Šťastný z Pražského deníku*, a plno Romanových přátel a kamarádů. Vzhledem k velkému návalu se na výstavu kreseb půjdu podívat ještě jednou, ostatně velmi ráda.

(LP)

Kresby z katalogu 391. Salonu Kobra: **Roman Jurkas**

Douška Romana Jurkase:

Poslal jsem e-mailem informaci o své vernisáži do šesti redakcí novin, a říkal si při tom „Co kdyby...?“ Přišel fotograf z *Pražského deníku*, a obletoval mě se svým fotákem jako nějakou modelku. Říkal jsem si: „Stejně z toho budou jen tři řádky někde dole v koutku, maximálně fotka o velikosti poštovní známky“. Ale když jsem si příští den *Pražský deník* koupil, málem jsem se v té trafice skácel! Veliká fotka na titulu! V práci si ze mě kolegové utahovali „Kolik jsi zaplatil za fotku na titulce?“ No, už asi dlouho se v novinách nepsalo o výstavě kresleného humoru – cartoons – na první straně. Pro tentokrát odhazují svou vrozenou skromnost – těší mě to. (RJ)

Douška edYtora e-GAGu:

Shodou okolností jsem byl minulou středu před polednem u své lékařky s ordinací v Palackého ulici. Upozorněn *Romanem*, že něco vyjde v pražském vydání *Deníku*, vystoupil jsem ve Spálené, v Máji jsem vytáhl ze stojanu trafiky *Pražský deník* a důkladně ho od zadu až dopředu (a zpátky!) prohlédl. Až se na mne místní portýr nevráživě díval, že si dědek čte jaksi bez zaplacení. A výsledek pětiminutového listování? Nikde ani ta nejmenší zmínka - anebo to fakt muselo být tak malinké, že to nešlo najít. Přišlo mi Romana fakt líto... Takže když mi pak poslal večer tuto fotku titulní stránky deníku, málem jsem omdlel. Zřejmě jsem na první straně jen zběžně prolétl texty na titulcích a znovu šel pátrat po zprávě o *Salonu* kamsi „dovnitř“ obou sešitů. Této obří fotky, co praští běžného čtenáře do očí, jsem si fakt vůbec nevšiml! (IH)

ČUK / Jak je to letos s mezinárodními soutěžemi cartoons na půdě ČR?

„Bienále Písek 2013“ - retrospektiva

Retrospektiva devíti předchozích bienále kresleného humoru - takový je závěrečný výsledek. Výstava s názvem „**VAŠE HEZČÍ JÁ** aneb **člověk očima karikaturisty**“ shrne nejlepší práce dosavadních *Mezinárodních bienále kresleného humoru v Písku* (1995-2013). Po jednání města s předsednictvem České unie karikaturistů došlo k tomuto kompromisu, který je nadějný v tom, že nechává osud bienále ještě na dva roky otevřený. Výstava má začít v úterý 19. 3. v 17 hod. v sále „*Debatní trámy*“ a trvat ve Sladovně nejméně do 7. 4. 2013. Otevřeno je denně krom pondělí. Upřesnění těchto najdete v příštím GAGu s oficiální pozvánkou a informací o možnosti společné dopravy.

Královéhradecký Humorest zatím s otazníkem

Pokud jde o druhý projekt, rovněž kříšený „*Humorest*“ v *Hradci Králové* - nemáme relevantní informace.

Mezinárodní soutěže:

Břetislav Kovařík

- Debiut, Zielona Gora (Polsko) - **I. cena**

Jiří Slíva

- Satyrykon, Legnice (Polsko) - **II. cena** (sekce Žart)

Jan Tomaschoff *)

- Deutscher Preis für die politische Karikatur - **II. cena**

(viz obrázek dále v čísle)

- Ranan Lurie int. political cartoons, N.Y. (OSN) - **Citation for Excellence** (jedno z deseti uznání)

- O Bombúrovu šablu, Brezno (Slovensko) - čestné uznání

Jiří Srna

- Int. Day to End Impunity editorial cartoon contest (Kanada) - **I. cena**

(viz obrázek dále v čísle)

- Festival karikatury Solin (Chorvatsko) - **Nagrada Turisticke zajednice** (zvláštní cena)

- CAR, Záhřeb (Chorvatsko) - **Uznání** (jedno ze dvou)

- O Bombúrovu šablu, Brezno (Slovensko) - čestné uznání

- DICACO, Daejeon Korea) - uznání **Best Cartoon Prize**

Fedor Vico *)

- Novinářská Cena, Bratislava/Praha (Slovensko+Česko) -

Č- S. cena za karikaturu (hlavní cena)

Pavel Taussig *)

- Jaka bede, Ketrzyn (Polsko) - **Uznání** (jedno ze tří rovnocenných hlavních ocenění)

- GAGy, Kremnice (Slovensko) - **Zlatý gunár za celoživotné dielo** (mimořádná cena)

Ivana Valocká

- Fraštacký Trň, Hlohovec (Slovensko) - **II. cena**

(viz kresba nahoře)

Roman Kubec

- Brain Sneezing, Prešov - Slovensko: **Special prize** magazine e-GAG

Miroslav Barták

- GAGy, Kremnice (Slovensko) - nominace na Zlatého gunára

Jiří Hiršl

- Zlatý súdok, Prešov (Slovensko) - čestné uznání

Tomáš Truneček

- Axial Int'l C. C. Baja (Maďarsko) - čestné uznání

František Kratochvíl

- DICACO, Daejeon Korea) - uznání **Best Cartoon Prize**

(Viz diplom vedle)

Národní soutěže:

Bořik Frýba

Ekofór Praha, kategorie příběh - **1. cena** (hlasování veřejnosti)

Fedor Vico*)

Výroční cena ČUK 2012

Josef Poláček

Výroční cena ČUK 2012

Miloš Krmášek

Konec světa / www.astro.cz - 6. místo (hlasování veřejnosti)

*) Vico je členem ČUK, byť ze Slovenska, členové Taussig a Tomaschoff jsou z Německa

Přehled ocenění byl pořízen z výsledků soutěží zveřejněných v GAGu (ročník 2012 a čísel 1 až 6 v ročníku 2013) Chybí-li některé ocenění, prosíme oceněného autora, aby nám poslal informaci na adresu tohoto magazínu.

Obvyklý komentář k listině výsledků

Zatímco rok 2011 byl pro nás bez *Grand Prix*, bez prvých míst a bez většího počtu dalších cen ve velkých soutěžích, letos sice zůstalo skoro u loňských počtů, ale kvalita cen se zvýšila... Přesto letošní komentář na téma bude stručnější, než byl ten loňský (zájemce znalý situace v mezinárodní cartoonistice si jistě komentář udělá sám). Můžeme být vcelku spokojeni. Vývoj směrem dolů se zastavil, naopak mírně jsme si jako ČUK polepšili. Celkem **12 autorů získalo 19 ocenění**. Po české „križi“ v roce 2009 (docela legrační je, že se přesně kryje se světovou ekonomickou recesí!) se čísla zase pomalu zvedají.

Číselná řada

Tady je zatím tendence, jak ji každým rokem doplňujeme. Jde o souhrnná čísla bez ohledu na kvalitu. Přesto mají svou vypovídací hodnotu, pokud jde o českou aktivitu a úspěšnost ve světě. Je to součet veškerých získaných ocenění v mezinárodní konkurenci v daném roce:

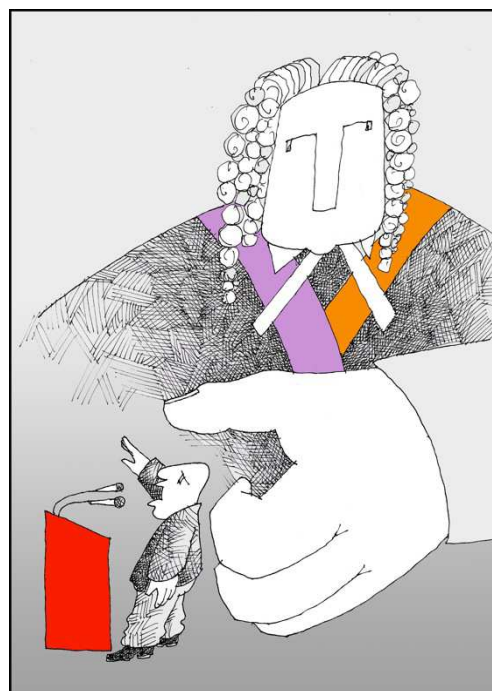
2004 – 28; 2005 – 32; 2006 – 26; 2007 – 26; 2008 – 28; 2009 – 11; 2010 – 14; 2011 - 14; 2012 - 19.

Mezinárodní bilance

V roce 2011 to byly vlastně jen **dvě** „řádné“ ceny (takové, které jsou v propozicích uvedeny nahoře), zbytek tvořily ceny zvláštní a různá uznání... Loni už těch „lepších“ bylo **5 až 7** (posuďte každý sám). Krom **Kovaříka** a **Slívy** (oba uspěli v Polsku) vyhrál **Srna** soutěž v Kanadě, **Valocká** na Slovensku, **Taussig** v Polské „Ženě“ - ale sem lze řadit i úspěchy **Tomaschoffa** v Německu a **Vica** s Česko-Slovenskou cenou. Slušnou hodnotu díky konkurenci určitě mají i další ocenění Tomaschoffa (OSN) a Srny (Záhřeb a Solin). Z tuctu oceněných z r. 2011 vypadli loni z ČUKu **Plotěná**, **Linek**, **Torma** a **Bernard**. A do nového seznamu tak přibyli, pokud se nepleteme, jen **Hiršl**, **Truneček** a **Tomaschoff**. Samozřejmě, že takové bilancování netřeba brát zase až tak vážně. Ale za delší časové období už mohou mít ta čísla jistou cenu. Tyhle seznamy vedeme od r. 2004 a zrovna nyní je už zpracováno devět let mezinárodních (i domácích) úspěchů členů České unie karikaturistů. Není to rovnou námět na výstavu v příštím roce - a s ní na pěkný **katalog nejlepších českých vtípů z let 2004-2013?**

Kde kdo „bodoval“?

Ještě poznámka k soutěžím, kde „bodujeme“. Dalo by se to shrnout nejspíš pod rčení „*Slovan všude bratra má*“; větší díl našinci získávají v Polsku a na Slovensku, resp. v Chorvatsku. Ale nelze přeceňovat vliv jisté náklonnosti pořadatelů k českým autorům. Jury sice mají obvykle mezinárodní obsazení a pokud někomu mírně straní, obvykle jsou to „domácí“ reprezentanti. Zajímavé jsou i dva úspěchy s domicilem „*made in Canada*“. Z druhé strany viděno, musí být ovšem soutěžící práce opravdu kvalitní - a už na první pohled výrazné, jinak totiž dílu žádná porota své hlasy nedá. Za poklesem mezinárodních úspěchů našich autorů je jak ztráta dvou našich bienále (*Hradec Králové* a *Písek*) tak i menší aktivita starší většiny členů. Jistě najdeme objektivní příčiny:

od zdraví, přes ztrátu invence, až po obtížně přijímanou novou techniku skenování a mejlování příspěvků - i když je levnější než dřívější způsob posílání prací běžnou poštou. Ale ať už je způsobena čímkoliv má menší účast v soutěžích na bilanci roku též svůj vliv. Dvě třetiny členů ČUK se prostě do soupeření nepouštějí. Z nejstarší generace najdete v seznamu už jen *Taussiga*, *Bartáka* a *Vica*; převažují tu jména věkové „vyšší střední třídy“.

Domácí bilance

Ještě kratší je komentář k národní, domácí bilanci roku 2012. Mimo astronomického „*Konce světa*“ jsme nic loni nezaznamenali. GG ve Znojmě zhynuly spolu se „svými lidmi“ (podobně nyní pohasíná i mezinárodní Písek). Totéž se dá říci o *Ekofóru* (byť aspoň nějaké výsledky jsme si ještě zjistili). V domácích příležitostech chybělo i bienále v *Novém Bydžově*, které se bude konat zase až letos. Výsledkem jsou jen 4 jména oceněných autorů, ale ani jedno nevězešlo ze soutěže vypsáné obvyklým způsobem a hodnocené odbornou jury. Z toho jde ve dvou případech o hlasování veřejnosti - ne odborných porot - a v dalších dvou případech naopak o ocenění za zásluhy od kolegů z ČUKu. A ještě: až na *Vica* se tato jména neobjevují v seznamu mezinárodně oceněných kolegů.

Kresby: *Ivana Valocká*, *Jan Tomaschoff*, *Jiří Srna*, *Pavel Hanák* (portrét *Vica* - viz vpravo dole; nahoře diplom *Srna* - zvláštní uznání z „Car cartoon“)

Bilance 2012 - poznámky:

V r. 2012 byli ocenění v mezinárodních soutěžích také dva Češi mimo ČUK:

Na *CAR-Caricature*, Zagreb (Chorvatsko): 2. cena: (jedna ze dvou) *Evžen David*; a na *UCGE Bursa* (Turecko): 1. cena: *Pavel Matuška*.

V přehledu se každým rokem objevují mj. **Novinářské ceny s ročním prodloužením**, protože se vyhlašují zpětně (za rok 2011 byly předány v Praze až na podzim 2012). Takže NC za rok 2011 zařazujeme do přehledu cen udílených v r. 2012*).

K vítěznému *Vicovi* dodejme, že ze *SR* byl ještě v nominaci *Danglár* a z *ČR* byli nominováni dva autoři mimo ČUK): *Reisenauer* a *Teichmann*. Nominanty i vítěze Č-S. NC 2012 tedy budeme znát sice během letošního roku, ale jména najdete až v ročníku 2014 (zůstanete-li ovšem tak dlouho GAGu věrni).

Totéž se týká „*Deutscher Preis für die politische Karikatur*“, která se uděluje v r. 2012 - ale vítěznou práci pořadatelé rovněž vybírají z **úrody roku 2011**. Sem tedy spadá i úspěch *Jana Tomaschoffa* **)

Kremnické GAGy nejsou typickou soutěží, ale jde o mezinárodní festival.

*) Listinu soutěžních úspěchů za rok 2011 jsme přinesli v čísle 12-10/11 na str. 7.

**) Obě tyto národní pocty jsme po jistém rozmýšlení nakonec zahrnuli mezi ty mezinárodní - jedna je vypsána jako česko-slovenská, druhá zase umožňuje účast i jiných německy mluvících autorů (*Tomaschoff* tak získal německou cenu za kresbu ve švýcarském týdeníku *Nebelspalter*; *Vico* v konkurenci českých soupeřů). Oba autoři jsou členy České unie karikaturistů, ale žijí mimo ČR.

Vážení přítomní!

Je poněkud zvláštní oslovovat přímou řečí někoho, koho nevidíme, zejména když si nejsme jisti, zda je vůbec přítomen. Já ale pevně věřím, že na rozdíl od nás, Čechů, konkrétně Pražáků, kteří nedokázali překonat nástrahy zimního cestování, různých chorob, rodinných a jiných, zejména speciálních důvodů, které nám zabránily být dnes zde osobně přítomni, je *Piešťanské informační centrum* zaplněno humoruchtivými Piešťañany, kteří se přišli podívat na to, co si členové České unie karikaturistů představují pod pojmem KRESLENÝ HUMOR. Možná ale, že za určitých příznivých okolností máte možnost uvidět dnes na vernisáži i živou českou autorku kresleného humoru **Marii Plotěnou**, která to má z **Brna** k Vám do Piešťan přeci jen o poznání blíže a slíbila pozvednout prapor české karikatury a osobně pozdravit Vás, naše sousedy nejbližší a nejmilejší. Milejší o to, že mají rádi to, co i my – tedy veselé obrázky s pointou.

Marie Plotěná je autorkou renomovanou, známou doma i v cizině, ověčenou nejedním oceněním, vzácnější o to více, že je jen málo žen, které se kreslenému humoru věnují. Já ji tedy při této příležitosti zdravím a ústy **Bobo Perneckého***) i děkuji, že je dneska mezi námi, tedy spíše mezi vámi. A pokud tomu tak není, tak ji omluvte, protože se muselo stát něco nemilého**), co ji cestu překazilo, věřím, že ne nic vážného. Možná ale, že je mezi vámi přítomen i *Miroslav Mrázek*, náš kolega z *Bystřice pod Hostýnem*, který ale do poslední chvíle nevěděl, zda ho nepošlou s kamionem kamsi do Rumunska. Zdravím ho a děkuji mu také, ať již do Piešťan či do země pod Karpaty***).

Jak již název dnes otvírané výstavy napovídá, představí se Vám svými pracemi 33 autorů, členů **České unie karikaturistů**. Výstava vznikla z iniciativy kolegy, výrazného autora **Laca Tormy****)**, Slováka žijícího v *Bratislavě*, vlastního českou ženu *Věru* (zdravím na dálku oba), který je též členem našeho českého spolku. Má totiž zřejmě málo práce a tak se rozhodl naložit si na sebe břemeno adjustace této výstavy, její první prezentace na *Kremnických Gagoch 2011* a také břemeno jejího putování po zemi slovenské. Její druhé zastavení je tedy právě zde v *Piešťanech* a zásluhu na tom má skvělý autor kresleného humoru, zde žijící **Bohuslav** neboli **Bobo Pernecký**, kterého také zdravím a moc mu děkuji. 33 autorů, to je zároveň 33 způsobů nazírání na svět, 33 způsobů výtvarného rukopisu, 33 způsobů hledání humoru v životě a životech okolo nás a také 33 způsobů jak toto všechno spojit do obrázků s pointou, obrázků,

kterým se říká kreslený humor.

Říká se též, že kreslený humor, to je vlastně takový krátký životní příběh. Příběh o tom, co se komu stalo a je dobré, že se to nestalo právě nám. Je dobré, když takový obrázek dá prostor po divákově pátrání, protože pointa nemá být nacpána do prvního plánu a nemá hned tlouct do očí a do hlavy. Právě ten malý okamžik času, řekněme vteřina či dvě, které potřebujeme k pochopení záměru autora, má v sobě kouzlo objevování a dopřává divákovi radostné zjištění: „já jsem na to přišel“. A nemusí být tento okamžik vůbec završen úsměvem

od ucha k uchu. Někdy stačí jen malé pousmání, porozumění, zamyšlení. Protože i kreslený humor může být někdy velmi vážná věc, nutící nás k úvahám nad závažnými otázkami tohoto světa.

Děkuji vám, že jste se přišli podívat na výběr z českého kresleného humoru a přeji vám a hlavně nám, abyste po prohlídce výstavy byli rádi, že jste nezůstali doma.

S poděkováním

Břetislav Kovařík, předseda ČUK

Poznámkový aparát:

- *) projev přednesl *Laco Torma*
- ***) *Marii Plotěné* se naštěstí nic nepříhodilo a tyto věty slyšela z úst *Tormy* v sále
- ****) Naopak *Mrázek* opravdu svíral tou dobou kdesi volant a *Kovaříkova* slova čte nejspíš až teď
- *****) Byl to právě *Torma*, kdo nakonec oznámil přítomným, že *Torma* vlastní českou ženu atd

Na snímcích: Bratislavský *Laco Torma* s Kovaříkovou zdravící v ruce a piešťanský hostitel *Bobo Pernecký*

Foto z Piešťan: **Vladimír Plotěný**

Karikatúra a jazz 2012

V Piešťanech se konala i výstava prací z posledních ročníků zajímavého projektu „**Karikatúra a jazz**“.

V *Gagu* jsme o jednotlivých ročnících psali, zmiňovali jsme se i o předchozích pěkných katalogích. Představili jsme si také pár kreseb z výstav a zaznamenali jsme především účast českých autorů, kteří se dlouhodobě věnují hudebním motivům.

Z katalogu loňské přehlídky nyní vybíráme tři stránky:

Nahoře: Štefan Baňas (1961, SR) ze Sládkovičova se věnuje portrétování známých jazzmenů.

Uprostřed: Vojtech Krumpolec (1947, SR) z Bratislavy našel tento svůj vtip „*Last minute - New Orleans*“ na vnitřní straně obálky katalogu.

Dole: Takto vypadá každá levá strana 16-stránkového katalogu s medilony sedmi autorů. **Pavel Starý** (1942, ČR) z Prahy tu spolu s Bartákem a Hrubým zastupují český výtvarný humor s jazzovou tematikou. (r)

Od Zátópka dostal Jánošíka

S jeho kresbami sa pravidelne stretávate v našom denníku - vždy v utorok a v piatok na „názorovej“ strane. Aký má však Fedor Vico, známy kritik najmä politických a spoločenských pomerov, vzťah k športu? „*Ked' ma oslovil Šport s ponukou, či sa orientujem v športovej problematike, ubezpečil som vedenie redakcie, že áno.*“ Tak sme si tľapli...

- Ako ste sa dostali ku kresleniu?

Ako malí chlapi z učiteľskej rodiny (teda o dva roky starší brat a ja) sme sa s rodičmi často presúvali z miesta na miesto. Z rusínskeho prostredia sme sa tak ocitli rovno v Prahe (tam som končil 3. triedu ZŠ), potom na rok vo Zvolene a pak v Bratislave. Odtiaľ sme sa po pár rokoch presúvali do Prešova, ale ja som ostal v bratislavskom internáte, lebo som práve začal študovať na ŠUPKe, teda na *Strednej umelecko-priemyselnej škole*, kde som sa dostal práve preto, lebo som sa, takpovediac, výtvarne prejavoval. Tam ma zaradili na oddelenie rezbárske, kde sa okrem kreslenia aj modelovalo a tiež pracovalo v materiáli. Ale ani na tomto, ani na iných oddeleniach, ale ani na nijakej inej škole sa neučilo, ako sa má robiť kreslený humor. Zdá sa, že autor by mal byť na to vybavený istými povahovými črtami, rozhladenosťou a úsudkom na dianie okolo seba. Potom záleží na jeho schopnosti a istej zručnosti tieto vnemy transformovať do výsledného dielka humorného, či satirického obsahu. Ja som už vtedy často odbiehal zo školy na Palisádoch do redakcie *Roháč*, kde mi už ako 15-ročnému vyšla prvá kresba v tlači. A bola so športovou tematikou...

- Vo vašich karikatúrach ste často prahnierovali politickú situáciu. Ako ste zareagovali na ponuku z denníka *Šport*, teda takpovediac z iného súdka?

Politický rozmer dostávali moje kresby postupne. Okrem bežných príspevkov mi *Roháč* od r. 1965 publikoval zbojnícky seriál *DEREŠ Fedora Vica a Jánošíka* so svojou družinou, najmä s príchodom *Dubčeka* a udalostí v roku 1968, sa stále viac začali miešať do politiky, čo bolo osudné seriálu i mne osobne. Ešte v roku 1969 stihla vyjsť rovnomená knižka, ale s nástupom tzv. normalizácie knižku *Dereš* stiahli z

predaja, zošrotovali a ja som mal dlhodobý zákaz publikovania. Po roku 1989 sa seriál *Dereš* vrátil do *Roháča*, ale zakrátko na to časopis *Roháč* zanikol... Do rozdelenia republiky som publikoval v československom denníku *Lidové noviny*, potom 10 rokov v denníku *SME* a inde. Ponuku na spoluprácu s denníkom *Šport* som dostal práve v dobe (niekedy na jar t. r.), keď so mnou ukončili spoluprácu *Hospodárske noviny*. Paradoxom je, že práve za kresby v tomto denníku som získal **Česko-Slovenskú novinársku cenu**. Redakcia *Športa* sa iba zaujímala o to, či sa v športovej problematike nejako orientujem. Ja som ich ubezpečil, že áno, čo vysvetlím ešte v ďalších odpovediach.

- Je rozdiel venovať sa politickej satire a tej športovej?

Určitý rozdiel tam je, ale nie zásadný. Lebo šport ako taký je súčasťou a odrazom spoločnosti, v ktorej žijeme a či už priamo, alebo nepriamo s politikou súvisí. Veď čo iného je napr. spôsob financovanie športu, systém vyhľadávania talentov, budovanie telovýchovných zariadení, výučba telesnej výchovy na školách a pod.? Ale je pravda, že občas by som rád zareagoval na nejakú výsostne politickú kauzu, ale nepoznám (aspoň nie mienkotvorný) denník, ktorý by karikatúru bez predbežnej dohody publikoval. A aktuálnu karikatúru (hovorme tomu výtvarnú publicistiku) robiť "do šuflíka" nemá zmysel.

- Ako sa k vám "dostávajú" nápady? Koľko trvá vyhotovenie jednej kresby?

Občas sa stane, že nápad sa dostaví sám, takpovediac bez zavolania. Ale v prípadoch, keď som kreslil denne (napr. do SME), tam som nemohol čakať a spoliehať sa na to, že ma navštívi akási múza. Tu sa musí autor sústrediť na problém, ktorý chce spracovať a potom sa musí vytrápiť, kým nedostane nápad.

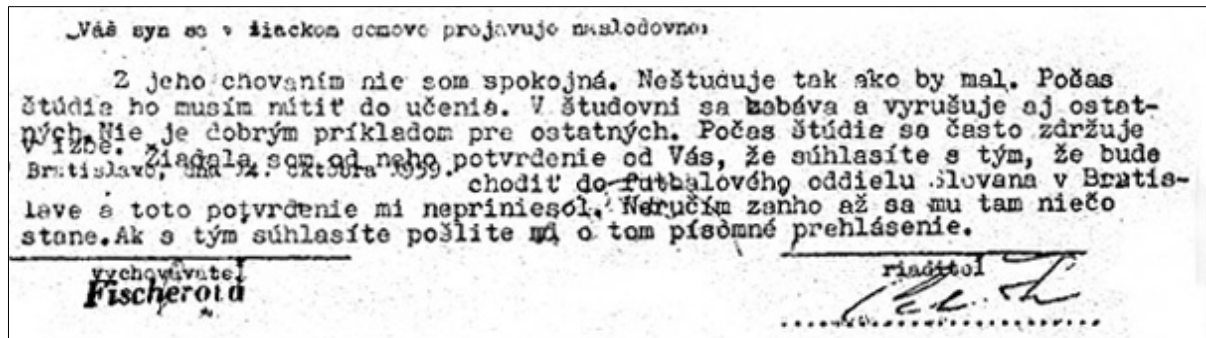
A pokiaľ je zručný, samotná kresba už obyčajne nie je takým problémom. A naviac sa vďaka internetu zrýchlil kontakt s redakciou, lebo ešte nie tak dávno museli autori posilať kresby v obálke a stihnúť otváracie hodiny na pošte. Samozrejme, pokiaľ nemali redakciu niekde za rohom.

- Ktoré športy sledujete?

Vnímam všetky informácie o športe, hlavne prostredníctvom rozhlasu. A odkedy publikujem v Športe, informácií tohto druhu prijímam viac. Ale najviac ich mám predsa len o futbale, ktorému som sa na rôznych úrovniach a z rôznych pozícií aj venoval a vlastne ešte venujem. Pravidelne raz týždenné hrám futbal v telocvični.

- Venovali ste sa v mladosti nejakému športu. Ak áno, tak akému a na akej úrovni?

Ako chlapec som chodil trénovať na futbalový štadión Slovana v Bratislave. Pamätám sa, že ma trénoval pán Korček a mojím spoluhráčom bol aj syn legendárneho trénera Jimmyho Šťastného. Na trávnom ihrisku už trénovali ligisti (Schroiff, Vičan, Vengloš, Tegelhof, Jajčaj a ďalší) a my sme ešte v rohu hrali "bago" - a nikomu sme nezavádzali.

Ale ako som ostal v internáte bez nejakej rodičovskej kontroly a vedenie internátu nemalo tiež veľké pochopenie pre moju športovú aktivitu, postupne som sa viac venoval kresleniu a môj futbalový rast nepokračoval. Môžem tak konštatovať, že vrcholom tejto mojej krátkej futbalovej činnosti bol predzápas na hlavnom štadióne (vlastne tam ani iný nebol, len za tzv. robotníckou tribúnou škarová tréningová plocha) pred medzištátnym zápasom Československa so Slobodným Írskom, ktorý skončil výsledkom 4:0 a môj rodák "ruský cár" *Laci Pavlovič* dal Írom ten posledný gól...

- Čo ste v športe najviac dosiahli?

Ako som spomenul vyššie, moja kariéra sa nerozvinula. Ale chcem spomenúť, že keď sa z južnej Ameriky dostal do Čiech sálový futbal s tzv. "línym míčem" a cez redakciu časopisu *Mladý svet* (kde ma občas publikovali v čase, keď som mal na Slovensku vyššie spomínané problémy) aj na Slovensko, objednal som si v Prostejove jednu takúto loptu, zorganizoval som v Prešove majstrovstvo vsl. kraja v tomto sálovom futbale, z ktorého sme postúpili na majstrovstvo Slovenska do Považskej Bystrice, kde sme s našim mužstvom pod názvom "*Lietajúci učitelia*" skončili na 3. mieste a hrali tam aj takí bývalí futbalisti *Tatrana Prešov*, ako *Lajči Štefan*, *Jožko Majerník* či *Mužo Bartek*. A ešte veľmi skromne dodám, že som jednu sezónu trénoval prípravku *Tatrana Prešov*, medziiným aj neskorších ligistov *Šinglára*, *Kaminského* či *Hlinku*.

A kto videl dokumentárny film *Iné svety* režiséra *Marka Škopa* (ktorý je aj autorom filmu *OSADNÉ*, ktorý získal hlavnú cenu na MFF v Karlových Varoch), mohol ma tam vidieť, ako na svojom starom "stejšne" (Škoda STW 1202) vozím svojich zverencov, žiakov *Karpatie Prešov* na zápasy. Bolo to síce rusínske mužstvo, ale hrali tam väčšinou Cigáni, mimochodom veľmi šikovní, technickí a vytrvalí. Škoda, že sa takéto talenty strácajú a mužstvá naku-

pujú černochoch niekde z afrických štátov. Toto je tiež politika, ale najľahšie je povedať, že z Cigánov aj tak nikdy nič nebude...

- A čo považujete za váš najväčší športový výkon?

Tu sa nemám čím pochváliť, ale môžem spomenúť môj úspech v kategórii športového humoru. Už som spomínal, že svojho času som publikoval v českom *Mladom svete*. Ale v redakcii českého týždenníka *Stadión* pracoval *Ivan Hanousek*. Ten humoru rozumel, lebo dokonca z toho robil na vysokej škole diplomovku a ten tam programovo publikoval športový humor rôznych autorov aj vrátane mňa. Po čase vymyslel súťaž kresleného humoru a to dokonca s medzinárodným obsadením. Keďže bola dohoda, že ceny bude každoročne odovzdávať slávny *Emil Zátopek*, súťaž dostala názov **EMIL Stadiónu**. No a ja som v roku 1989 vyhral hlavnú cenu, ktorú mi osobne odovzdal *Emil Zátopek*.

Dílo, ocenené EMILEM, viz vlevo!

A keďže organizátori o mojich trabloch na Slovensku vedeli, keramik, ktorý vyrábala cenu špeciálne pre mňa, vymodeloval toho *EMILA* ako *Jánošíka* s valaškou nad hlavou.

-Dá sa teda povedať, že keď ste mali problémy s politikou, ventilovali ste to športom?

Vydavateľom časopisu *Roháč* bola *PRAVDA*, čo bolo vydavateľstvo ÚV KSS (pre mladších: *Ústredného výboru*

Komunistickéj strany Slovenska). A keď oni dali niekomu stop v *Roháči*, bol to jasný signál i pre ďalšie redakcie. Ale postupne som nahromadil dosť kresieb so športovou (teda čiste futbalovou) tematikou a to bolo priechodné.

Pod názvom *Vlastné góly Fedora Vica* som túto kolekciu vystavoval na viacerých miestach, dokonca som ju nainštaloval aj v hoteli *FIS* na Štrbskom Plese, kde sa naši reprezentanti pripravovali na MS, ktoré boli v roku 1982 v Španielsku.

Viz reprodukcie obálky minikatalogu k týmto výstavám (vlevo)

- Popripade mohol byť z vás úspešný športovec?

Keďže som tak skoro skončil, zbytočne je teraz meditovať nad tým, ako by sa moje športové dani rozvíjali a či by to na vrcholovú úroveň stačilo.

- Venoval sa, či venuje sa niekto vo vašej rodine športu na vyššej úrovni?

Nie. Aj moji synovia športujú len rekreačne.

- Ktorý šport vám ide a na aký ste ľavý?

Myslím, že s futbalovou loptou ešte viem narábať a iné športy vlastne ani neskúšam. Plávať viem obstojne, korčuľovať som sa naučil ešte na starom zimnom štadióne v Bratislave, na basketbal som malý, na vzpieranie slabý a bicykel by mi určite niekto spreď krčmy ukradol. Tak chodím radšej peši.

- Máte v súvislosti so športom nejakú príhodu, na ktorú nikdy nezabudnete?

Myslím, že to bolo v druhom ročníku na spomínanej ŠUP-ke a my sme mali poobede tzv. vecné kreslenie s novým mladým profesorom *Králikom*. Ten nás odviedol z Palisád do záhrady terajšieho prezidentského paláca a dlho hľadal vhodné stromy na kreslenie. Žiadny sa mu ale nepozdával, tak sa s nami vybral na električku, ktorá smerovala cez celú Bratislavu

až na Tehelné pole. My sme sa tam všetci narvali aj s kresliacimi tabuľami a pritom električky boli nabité najmä fanúšikmi. To poobede hrala totiž vtedy slávna ČH Bratislava (s Kačáňom, Dolinským, Buberníkom a ďalšími) ako majster republiky zápas Európskych majstrov (predchodca Ligy majstrov) zápas s *Glasgowom Rangers*. Vystúpili sme na zastávke pri štadióne a kým všetci sa hrnuli na zápas, my s Králikom aj s tými tabuľami do vedľajšieho parku, že budeme kresliť. Bolo to celé podivné, ale kto mohol tušiť, že Kralík je futbalový fanúšik a vo vrecku má lístok na zápas... Až keď som ja poznamenal, že by bolo dobré taký zápas vidieť, Králik sa toho chytil a povedal, že on by ho tiež rád videl. Museli sme mu ale sľúbiť, že si takú štúdiu stromu urobíme ako domácu úlohu - a už ho nebolo.

- Máte obľúbených športovcov? Ak áno ktorých a prečo?

Nemám nejakých vyslovene obľúbených športovcov, ale obdivujem takých, ktorí vedia predviesť niečo úplne výnimočné a pritom to predvedú len akoby mimochodom, ako úplnú samozrejmosť. A ešte k tomu v tak vypätej situácii.

Mám na mysli penaltu Antonína Panenku, ktorá rozhodla o tom, že sme sa stali v Belehrade majstrami Európy. To už vlastne ani nebol len športový výkon, ale umelecké dielo.

- Naopak, ktorých športovcov nemusíte "cítiť" a prečo?

Nie sú mi veľmi sympatickí všelijakí nafúkanci a manekýni. Čo sa týka športov, tak dosť nechápem taký, ako je americký futbal a tomu podobné, ale možno len preto, že nežijem v Amerike. A golf mi nevedí ako šport, ale ako relax snobov a všelijakých (obchodných) partnerov. Ale našli by sa aj ďalšie...

- Ktorý slovenský (prípadne československý) športový úspech vo vás vyvolal najväčšie emócie?

Nielen moje, ale celonárodné emócie vyvolávali súboje našich hokejistov so "sbornou" Sovietskeho zväzu po tom nešťastnom 21. auguste 1968 (pre mladších: vtedy Československo obsadili vojská "Varšavskej zmluvy"). Zápas mali vrcholne politický podtón a naše príp. víťazstvo sa považovalo za akt odvety. A pamätám si aj na MS v Chile, kde sa dostali futbalisti až do finále. To bolo v roku 1962 a reportáže zo zápasov sme počúvali iba v rozhlase.

Aktuální politický humor Fedora Víca z roku 1968. Nahoře: Brežnev a Dubček podpis v Moskvě

Dole: vtíp s tankem mohl vyjít až v roce 1990

- Aký ste fanúšik? Pokojný či emotívny?

Teraz som už fanúšik pokojný a napr. takú našu hokejovú ligu nemôžem pozerat' ani v televízii. Lebo puk je malý a celá ľadová plocha je pomaľovaná reklamami, takže ani poriadne nevidno, kde sa ten puk práve nachádza. A ak niekto v individuálnom športe (tenis?) lieta celý rok po turnajoch, aby si zarobil svoje doláriky, nemám nič proti tomu, ale nie som až taký

patriot, aby som bol hrdý na víťazstvo nášho športovca, príp. aby som bol nešťastný z jeho prehry.

- Je šport, na ktorý by ste sa nikdy nedali? Prečo?

Teraz by som sa už nedal na nijaký, ale aj keby to bolo skôr, tak na horolezectvo. Pritom si veľmi vážim tú úžasnú posadnutosť ktorí sa bez podpory divákov škriabu na ozrutánske kopce pre výsledný pocit, ktorý je nám ostatným neznámy.

- Vyskúšali by ste niekedy bungee-jum-ping či zoskok s padákom?

Musím sa priznať, že ani neviem, čo to je (to prvé) a zoskok padákom ma tiež neláka. Aj keď si myslím, že je lepšie skočiť s padákom, ako bez neho.

Vlevo: Starý Dereš o tom, že sa treba držať valašky a nechať politiku

- Počas Vianoc ste len oddychovali, alebo ste dali aj telu zabrat'?

Telocvičňa, kde chodíme pravidelne hrať, je teraz cez prázdniny neprístupná, takže telu som zabrat' nedal. Ale ani som neod-

dychoval. Myslel som si, že si oddýchnem medzi sviatkami, ale vždy mi do toho niečo príde. Napríklad teraz píšem tieto odpovede do novín.

- Našli ste si niekedy pod vianočným stromčekom športový darček? Ak áno, urobil vám radosť?

Nepamätám, žeby som niekedy taký darček dostal, pokiaľ nepočítam nejakú konskú masť, ktorá vraj dobre pôsobí na kĺby a vôbec na pohybové ústrojenstvo. Ale nie som sklamaný, beriem to športovo.

- Aký bol váš najnezabudnuteľnejší Silvester?

Taký Silvester, ktorý by som mohol nazvať nezabudnuteľným asi nebol. A keď aj bol, muselo to byť už veľmi dávno, lebo si na taký nepamätám.

- Ako strávite tohtoročný Silvester?

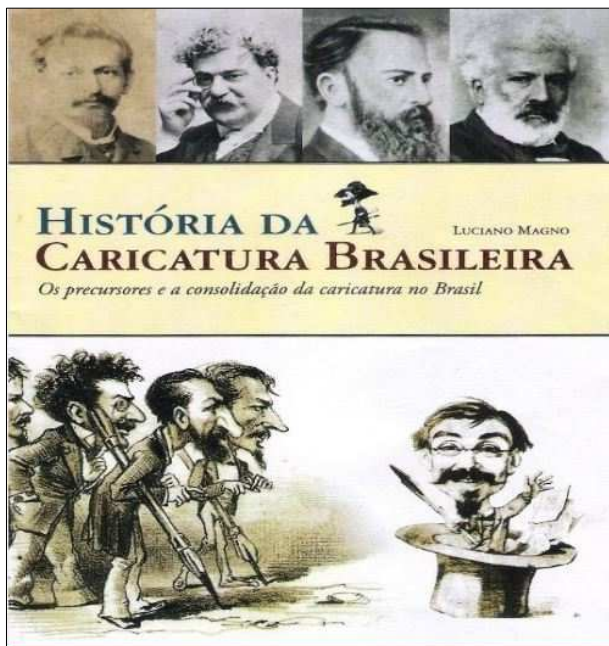
Stále sa niekde túlam a tak budem rád, keď budem aspoň na Silvestra doma. Pred polnocou ukryjem nášho papagája Fera do nejakého protihlukového priestoru, lebo polnočný rachot ho privádza do stavu absolútnej nepríčetnosti. Po polnoci si pripomeniem 20 rokov od rozdelenia spoločného štátu a pôjdem spať. Mimochodom, do konca januára budúceho roka mám s Vladimírom Jiráňkom výstavu na túto tému s názvom PRED a PO, teda čo sme kreslili (spolu v Lidových novinách) pred rozdelením a čo po rozdelení každý v inej republike. Žiaľ, tesne pred realizáciou výstavy môj priateľ a kolega Vladimír Jiránek zomrel.

- Čo by ste popriali slovenskému športu, ale aj denníku Šport, do nového roka?

Ja môžem slovenskému športu akurát tak držať palce, aj keď viem, že skôr by potreboval prepracovaný systém a financie. A denníku **Šport** aby mohol napriek tomu svojim čitateľom prinášať čo najviac správ o úspechoch našich športovcov a to všetko pri dobrom zdraví a patričnej kondícii.

Deník **Šport**, Bratislava (31. 12. 2012) autor rozhovoru: **Igor Gressner**

Poznámka red.: Článku venovala redakce deset plných sloupců přes dvě strany s fotkou umělce a dvěma kresbami. Obě jsme zařadili i do tohoto výběru pro GAG. Text jsme obohatili o další 4 kresby a o autentické psaní, v němž vychovatel z *Žiackého domova* rodičům Fedora nahlásil, že chodí trénovat na Slovan a že za něj neručí (do *Športu* se nevešlo). Naopak jsme nezařadili tři boxíky s názvy „Kto je Fedor Vico“ (to víme sami nejlíp), „Kto mi je sympatickejší“ (dostal k výběru posoudit pět dvojic sportovců) a „Chceli byste byť“ (též nabídka sportovců).

Ze světa / Brazílie

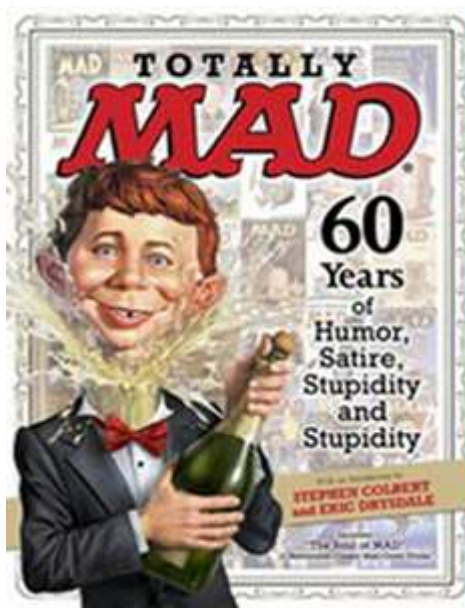
Už i v Brazílii...

...mají knihu shrnující dějiny tamní karikatury, včetně portrétů nejvýznačnějších autorů. Jmenuje se "**Caricature History of Brazil**", napsal ji *Luciano Magno* a vydal ji *Lucio Muruci*. Zachycuje dějiny žánru od 19. století až do současné doby. Úctyhodné dílo (viz obr.) má 528 stran, formát 24 x 32 cm (!) čtyřbarevně tištěné a v pevné vazbě. Vyšla též anglická verze.

Totální MAD a la Addams...

Ještě jednou si připomínáme kulaté narozeniny tohoto debilního kluka. Ano, už šedesát let úspěšně vychází časopis, jehož náplní je **Humor, Satira, Stupidita a... Stupidita**. Souhrn všech debilních stupidit se koncem roku 2012 v USA dočkal kniž-

ního vydání - autoři **St. Colbert** a **E. Drysdale** připravili publikaci k 60. výročí založení u společnosti *Time Warner* v roce 1952. Dílo obsahuje kupř. i více jak 500 obálek magazínu (autoři vybírali ukázky ze 26 tisíc stran dosud vydaných čísel časopisu!)

Přestože jde převážně o komiksový titul, věnoval **MAD** často místo i kresleným vtipům. A také své obálky (je na nich pokaždé sám titulní blb) pronajal oblíbeným karikaturistům. No, spíš je k obrazu svému (tedy MADa) přizpůsoboval. Zde třeba **Charlesovi "Chasu" Addamsovi** i s jeho kompletní a jak vidět - ještě příšernější než obvykle rodinkou. (g)

KdeKdoCoKdy... / Kolín, Smržovka, Praha, Brno, Jablonec n. N., Hustopeče...

Skoupého žertovný minimalismus na plátně

Více než 30 let společně tvoří dobrý kreslený humor dvojice pánů z Kolína **Jiří Novák** a **Jaroslav Skoupý**. Mladším kolegům připomenu, že Jirka bravurně kreslí a výbornými nápady ho zásobuje náměťář Jaroslav. To že je recesista Skoupý také všemělem jsem tušil, pohyboval se v minulosti v redakcích humoristických časopisů, publikuje v tisku, píše povídky a humorné básničky, vytváří reklamní slogany... Ale to, že se prezentuje již několik let také jako výtvarník, jsem se dozvěděl teprve nedávno. Ve snaze jít vlastní cestou, i když opět s prvky humoru, který je mu vlastní, tvoří ovšem Jarda nikoliv na papír, zvolil mnohem náročnější techniku; sololitové desky a malířská plátna pokrývá akrylem.

V Městské knihovně v Kolíně připravil v lednu Jaroslav Skoupý svoji další autorskou výstavu, tentokrát pod názvem **Vesele do třináctky** s podtitulem Žertovný minimalismus. V prostorné čítárně, sloužící také jako místo pro konání různých kulturních aktivit, představil návštěvníkům téměř padesátku prací a dle mého názoru zvládl akrylovou malbu na solidní úrovni amatéra. Na nevelkých formátech překvapil inteligentním humorem, pestrostí žánru s potřebnou nadsázkou a schopností pobavit. Sám jsem se koncem ledna přesvědčil, že vystavená díla s názvy *Číňani v řepkovém poli*, *Sněhuláci před montáží* nebo *Světlé chvíle černého kašle*, bavila nejen pravidelné návštěvníky městské knihovny, ale i širší kolínskou veřejnost. Škoda jen, že autor neinformoval o akci dřív, určitě by do Kolína přilákal i zájem kolegů karikaturistů. /fík/

Jan Tomaschoff vystavuje ve Smržovce

Z Düsseldorfu to není do severočeské **Smržovky** zrovna pár skoků - spíš dlouhý výlet. Ale kdo by odolal pozvání **Jiřího Srny**, které ještě ke všemu podložila nabídka vydání katalogu - no, spíš pěkného albička autorových vtipů. **Jan Tomaschoff** už obohatil knihovny sběratelů vtipů o pár svých svazků vydaných právě v Německu (a o spoustu vtipů v soutěžních katalogích po světě). Nyní se tedy zrodila další publikace, k níž se ještě v GAGu vyjádříme. Zatím jen vtip z pozvánky (**vedle!**) a zpráva autora, že vernisáž se vydařila. A z knihy přinášíme úvodní slovo (**viz str. 21**).

Výstava „Muzika“ v Malostranské Besedě opět nebude

Plánovaná výstava členů ČUK na téma **Muzika** se v pražské MB v březnu neuskuteční. Provozovatel nám nabídl místo 20 panelů prostor jen pro 7 panelů, na kterých by mohl každý z 22 autorů umístit jen jednu ze svých kreseb. Celkem se sešlo sto třicet dva kreseb. Původně měla být výstava už vloni na podzim a byla přesunuta na letošní duben kvůli „prezentaci pro Malostranskou besedu důležitého partnera“. Letos se situace opakuje, takže jsme výstavu zrušili.

Ale nezoufejte a pošlete další kresby na téma **Muzika pro Nový Bydžov!**

Protože právě **Muzika** bude v létě tématem soutěžního bienále s výstavou v Novém Bydžově, můžete posílat další kresby na mou adresu:

Jaroslav Dostál, Kovařovicova 2, 140 00 Praha 4

**Vico + Jiránek: „Před a Po“
Praha: Vico s Jiránkem
v Modrém salóncu**

V úterý **19. 2. 2013** v 18 hod. začíná **ve Slovenském Institutu** v Jilské ulici č. 16 výstava

**VLADIMÍR JIRÁNEK & FEDOR
VICO: PŘED A DVADSAŤ
ROKOV PO**

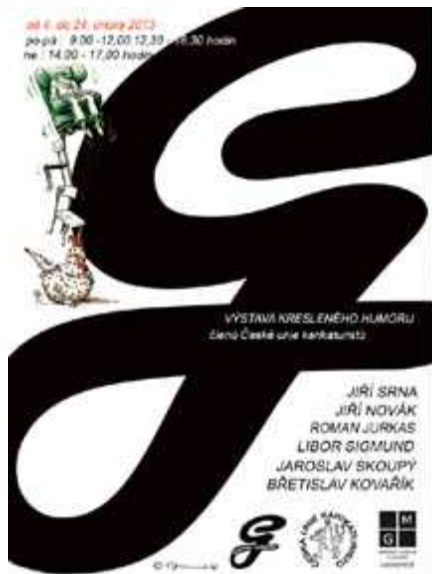
Kresba vlevo: **Vladimír Jiránek**
(LN 16. 7. 2012)

Text: „**Všude plno zboží, kamaráde - a přesto mi současná civilizace nemá co nabídnout...**

Výběr z kreseb významných autorů, kteří před rozdělením Československa publikovali společně v deníku Lidové noviny. A jejich karikatury, komentující dění v obou samostatných republikách za uplynulých dvacet let.

Šestice karikaturistů ČUK vystavuje v Hustopečích.

Z Brna do nádherných renesančních sálů Městského muzea a galerie v Hustopečích (viz foto.) se přestěhovala vybraná díla **B. Kovaříka, J. Srny, R. Jurkase, J. Nováka** a **L. Sig-**

munda, posílena ještě o **Jardu Skoupého**. Pod značkou **Galerie humoru** (viz plakát) se kolegové, nyní prezentují na Dukelském náměstí č. 23 - a to až do 24. února tr.. Otevřeno od pondělí do pátku v 9-12 a 12,30 - 16,30 hod a v neděli od 14 do 17 hodin (v sobotu zavřeno). O další zastávce výstavy nás bude organizátor **Libor Sigmund** informovat (snad už příště).

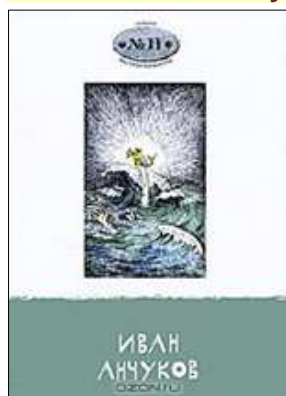
Mlejnková mezi Skoty

Byla jsem na kouzelné vernisáži skvělého šoumena **Lubomíra Vaňka**. Brněnského Skota a rekordmana karikaturního. Zahajovací šou bylo ve *Whisky baru Valevil*, úvodní řeč vedl autor karikatur (viz foto), pro colorit chvíle hrál skotský dudák z Prahy a dlouhou báseň oslavnou přednesl pravý *Highlander* ze skotské vrchoviny (oslavná báseň se týkala *haggis*, nevzhledného skotského národního jídla, ne nepodobnému našemu prejtu). Bar byl nacpán k prasknutí a výskyt Skotů v kiltech nebyl zanedbatelný. Karikatury 20 slavných Skotů jsou Vaňkem jako vždy perfektně vyvedené i v barvách: od *Svatého Ondřeje*, patrona Skotska, přes herce *Seana Coneryho* až po spisovatelku *Joan Rowlingsovou*.

Výstavu prezentuje **Brněnský deník** v kulturní rubrice. Protože je tam i obrazová galerie, může si obrázky každý skouknout.
Vlasta Mlejnková, Brno

Srna obdržel knížky z Ruska...

Po dvoutýdenním čekání a napětí, zda zásilka ze *Sankt Peterburgu* dorazí, mi pošťáčka přinesla tři výtisky edice **Mistrů karikatury**. A že jsem prý zatím jediný zahraniční zájemce o tyto publikace, přibalili mi jako bonus knížku *Placebo pro všechny* od autorů *Bogoradova, Melnika a Šilova...* a pak, že to v Rusku nefunguje... Objednal jsem si svazky **Olega Dergačeva, Jurije Kosobukina** a **Michaila Zlatkovského**.

K tomu přidávám zajímavost: nedávno zesnulý *Kosobukin* je již úplně rozebrán a já mám poslední výtisk! Knihy jsou formátu A4 v měkkých deskách, obálky barevné a tisk v knize je černobílý. Stránky nejsou číslované, obrázky zásadně bez textu - čili nejtěžší kalibr kresleného humoru.

Pro představu: publikace vypadají úplně stejně jako školní sešit, včetně počtu stran, co jsem do nich psával na gymplu a pak i na fakultě. Cena je příjemná, za jeden díl chtějí 10 dolarů a na poštovním a balném si řeknou o 6 dolarů (dohromady 36 USD) Neboli - dá se to pořídit bez úplného finančního vykrvácení. Podtrhnuto a sečteno: krásné publikace plné nádherných humorných obrázků, lidová cena, vstřícný a milý přístup prodejců. Dávám jim hvězdičku a doporučuji koupi i ostatním zájemcům o humorné publikace.

Adresa: <https://www.facebook.com/ComicMasters> **Jirka Srna**, Jablonec nad Nisou

Na obrázku na minulé straně vlevo se pod číslem svazku 11 představuje **Ivan Ančukov**, tu jsou obálky dalších tří souborů: **Viktor Skrylev**, **Viktor Bogorad** a **Andrej Popov**

Zpráva pro naše povaleče: Vztyk! Pozor! Do práce!

Pošlete svého "Povaleče" na Slovensko!

Recesistická slovenská společnost **Povalač**, organizátor nejrůznějších kulturních akcí, a to nejen výstav ale i divadel a koncertů, připravuje velkou putovní výstavu kresleného humoru na téma **"Povaleč"**. Akci svým jménem zaštiťuje **Mišo Malicher**, pro jehož Valašský šenk v Nitře již nejedni z vás kreslili karikatury **Bolka Polívky** či jiných osobností slovenské kulturní scény, nebo jste možná i přispívali do tamní galerie kresleného humoru. Pan Malicher slibuje uspořádání putovní výstavy pro Slovensko i Čechy a k tomu i **kvalitní katalog**, který by byl odměnou pro všechny, kteří výstavu obešlou.

Obrázek **formátu A4** pošlete **na adresu:**

Mišo Malicher, Horna Domovina 823, 95142 Zbehy, Slovensko.

Lze též poslat kvalitní **skeny** (300 DPI) **na adresu:** malicher@centrum.sk

A ještě poznámka: povalač nemusí být jen záplatovaný lenoch či bezdomovec, ale také elegant, který si uměl život zařídit a jen si ho užívá, nebo také chytrolín, který prostě "ví jak na to". Tak se ve volné chvíli zamyslete nad svou variantou "povaleče" a pošlete jej, ať se co nejdřív povaluje u našich východních bratří!

Pan Malicher na ně čeká **do 1. dubna 2013**.

Více na: www.valasskysenk.sk

(bk)

Beseda / O Nepraktovi s Nepraktologem - 20. 2. 2013

Jiří Wenter - Neprakta

Výstava „Neprakta tak či onak“ zve od konce ledna k návštěvě ve Wilfertově vile - ulice na Špejcharu (Praha 7). **Ve středu 20. 2. v 18.00**

hodin se zde koná přednáška slovního "nepraktologa" a autora knihy „Tučná linka černou tuší“, **Jaroslava Kopeckého**. Více se dozvíte na stránkách neprakta.info.

Zdalo se, tehdy, že v našem oblíbeném žánru výtvarného humoru, vedle mladíků *Jiránka* a *Renčina*, vychází ještě o půl generace mladší talent. Jenže po první prezentaci přišlo ticho a pak zapomnění. V Praze koncem šedesátých let minulého století zářili *Hadák*, *Born s Jelínkem*, *Malák*, *Vyčítal...* A v „Literárkách“ vzešla jiná nová hvězda - *Ivana Steigera*...

Tomaschoff ovšem kreslit nepřestal - jen jsme o tom nevěděli. Odešel s rodiči v roce 1966 za železnou oponu, do Německa, tehdy tzv. Západního. A zjevil se u nás, už jako renomovaný autor žánru novinové karikatury, až v roce 1990. Mezi tím nám ovšem chlapec vyrostl - nejen do výšky.

V Německu po maturitě studoval na akademii výtvarného umění v Düsseldorfu, brzy však přešel na medicínu a nyní ve stejném městě žije, má zde rodinu i praxi psychiatra. Kreslením vtípů se proto přímo neživil, byl to pro něj - a dosud je - velký koníček.

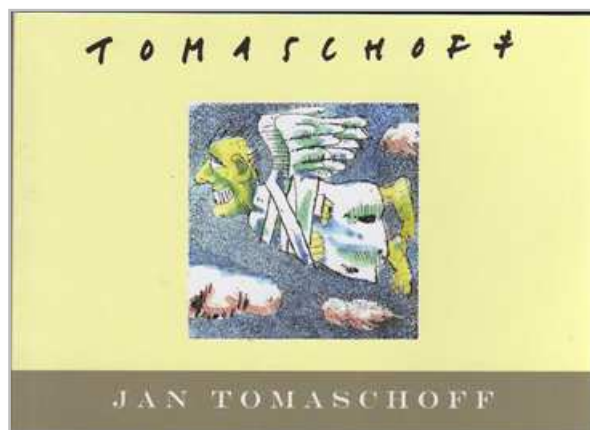
Amatérem ovšem už dávno není. Kreslit pravidelně pro jeden z největších názo-rotvorných německých deníků - jako je *Die Welt* - to je nesplněný sen řady tamních karikaturistů. A pražskému klukovi z pomezí Dejvic a Bubenče, který si kdysi troufl nabídnout kresby literárnímu týdeníku, se to povedlo. Nemluvě o kresbách v dalších novinách a časopisech, z nichž si Jan nejvíc váží spolupráce s odborným týdeníkem *Medical Tribune*, který vychází v několika zemích Evropy (včetně ČR). Vtipy tiskne *Tomaschoff* už řadu let také v obou posledních tradičních humoristických časopisech německy mluvící Evropy; v berlínském *Eulenspiegel* a švýcarském *Nebelspalteru*.

Už v roce 2006 obdržel od Svazu novinářů **Německou cenu za karikaturu**. Další prestižní ocenění má ze soutěže **OSN Ranan Lurie 2009**. A čerstvá aktualita: před koncem roku 2012 dostal vánoční dárek - ve stejné soutěži nejlepších politických karikaturistů světa získal jedno z udělených třinácti ocenění (jen pět jich zaměřilo do Evropy). V mezinárodních soutěžích, na festivalech karikatury u nás i v zahraničí získal též nejednu cenu...

Jan Tomaschoff se hned na počátku 90. let zařadil do české humoristické pospolitosti, stal se členem *České unie karikaturistů*, účastníkem společných výstav a měl v Praze svou první samostatnou výstavu v roce 1992 - v rámci legendárních *Salonů kresleného humoru* kurátora *Josefa Kobry-Kučery* v Malostranské besedě. Nejnovější kolekci ze svého díla představil nyní v severních Čechách na Jablonecku.

Autorovy kresby zde není třeba pracně a nepřesně popisovat. Lepší je si je v tomto svazku pozorně prohlédnout. Potěšit se tak lehkostí pera, kterým *Tomaschoff* vládne a bohatstvím nápadů i jejich variací, které dokáže divákovi nabídnout. Jeho kresby s textem reagují na aktuální události; ty beze slov mají nadčasovou platnost. V posledních letech ke svým černobílým črtám pro noviny přidává také bonus pro čtenáře časopisů a diváky výstav - barvy. Ne každý autor si s barevností vtípů dokáže tak snadno a přitom suverénně poradit, jako právě *Tomaschoff*.

Zatímco v Německu už vydal MUDr. *Jan Tomaschoff* čtyři sbírky kreslených vtípů, tento výběr MUDr. *Jiřího Srny* je prvním souborem, uvedeným na pulty v Česku. Do stojatých nakladatelských vod, v nichž pluje několik zavedených karikaturistů, nyní žbuňklo album, které tu chybělo. A snad se zvířená kola, která kolem sebe bude šířit, neodrazí od břehů bez potěšeného ohlasu milovníků humoru.

Proč by značka *Tomaschoff* nemohla být ve výtvarném humoru stejně populární, jako jsou v oboru kulinářství vyhlášená jména *Stroganoff*, *Davidoff* či *Smirnoff*?

Ivan Hanousek, ČUK
e-ditor magazínu GAG

„Tomaschoff“. Monografie vydaná Českou unií karikaturistů 2013.

Malá galerie **K**resleného **H**umoru. Svazek 3.
Pro tisk připravil a grafické úpravy provedl Jiří Srna. Stran 80, kartonová obálka.
Náklad 340 výtisků. Cena neuvedena.

Z mezinárodní pošty / *Fakla, Ćizmazia, Kolaczek*

Ad: Příloha GAG č. 13-5-6 (P. f. 2013 odjinud) - ze Slovenska
Ďakujeme, aj za zaradenie našej PF na titulnú stranu! Je to pre nás veľká česť!

Ján Fakla, Kremnica - Slovensko

Európsky Festival humoru a satiry KREMNICKE GAGY - www.gagy.eu

Miroslav Barták byl na Kremnických GAGech jedním z autorů nominovaných na tzv. Gunára (viz ukázky jeho tvorby z expozice vlevo)

Ze Slovenska

je tu február a ako vždy pri-nášame v *Cartoon Gallery* novú veľkú reprezentatívnu výstavu - aktuálne je to výber z rozsiahleho diela popredného srbského karikaturistu **Borislava Stankoviča**, známeho pod umeleckým pseudonymom **STABOR**. Jeho tvorbu predstavujeme na tejto adrese: <http://www.cartoongallery.eu/vystavy>

Karol Ćizmazia, Slovensko

Ad: GAG č. 13-5-6 (Manufaktura Satyry Źyrardów) - z Polska

Bardzo dziękuję za piękny tekst o **Źyrardowie** i „**Manufakturze Satyry**”. To jest bardzo miłe. Mam nadzieję, że i w tym roku zorganizujemy nasz konkurs. Może tym razem - **poza konkursem oczywiscie***) - wezmą udział nasi koledzy z Czech? To będzie bar-

dzo miłe, zwłaszcza, že myslimy o tym, aby temat był „**WIELOKULTUROWOŚĆ**”. Czesi w XIX. wieku obok Niemców byli największą mniejszością narodową w Źyrardowie. Wielu z nich przyjechało z **Krasnej Lipy** i **Rumburka**.

Zbyszek Kolaczek, Źyrardow, Polska

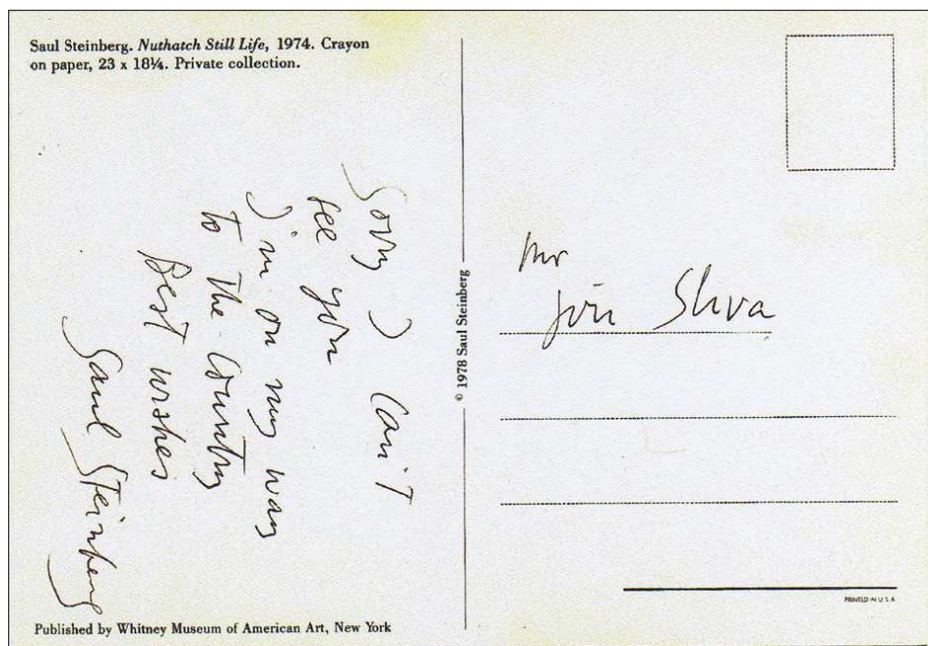
***) = mimo soutěž**

GAG / Ještě k svátečnímu humoru...

Špatná zpráva: V rozsáhlém průzkumu vánočních a silvestrovských čísel i některých týdeníků v GAGu č. 12-3/4 se kolega **Roman Jurkas** nevěnoval **Deníku, Sportu, Metru, Sedmičce**, ani regionálním přílohám dalších deníků. Vyzvali jsme proto čtenáře, rozmístěné po dobré třetině území republiky, aby nám poslali své poznatky, jak byl v tamních periodikách zastoupen kreslený humor o svátcích. Nedoověděli jsme se (s jednou výjimkou) nic. Zásadní sdělení tedy je, že v okresních novinách žádné vtipy na Silvestra neotiskli. Čeho se však bojíme víc? Že si naši abonenti už noviny vůbec nekupují! A že je nenapadlo se po nich poohlédnout ani o svátcích. Kde jsou ty časy, kdy běželi ráno v sobotu do trafiky zjistit, zda jejich vtip vyšel v silvestrovském sloupku humoru... (r)

Chlubna / Saul Steinberg Jiřímu Slívovi...

Už potřetí se na tomto místě vytahujeme vším možným, co máme doma (po šuplících) a co by mohlo zapadnout prachem (a jednou i hlinou). *Hanousek* se „pochlubil“ svým portrétem z pera mezinárodního mistra *Olexije Kustovského*, nato ho trumfнул náhodský *Krmášek*, je muž - jako neznámému začínajícímu literátovi - ilustroval jednu povídku pro děti sám *Mistr Born*. Nám oběma ovšem vypadly oči z důlků (a jazyk z pusy) při pohledu, co má doma v archívu *Jiří Slíva* (a co si nyní - trochu drze, neb bez laskavého svolení majitele) troufáme reprodukovat v této rubrice: korespondenční rukopis samého krále všech cartoonistů -

Saula Steinberga. Pokud si dobře pamatujeme, váže se k tomu příslušná historka, již zkráceně a možná nepřesně zde reprodukuji: Mladý pražský cartoonista se koncem 70. let dostal do New Yorku a nedalo mu to, aby se, s pomocí něčího doporučení, nepokusil kontaktovat Mr. S. S. Ten ho během telefonátu pozval do svého ateliéru na určitý den a hodinu, ale když rozechvělý Slíva dorazil k jeho dveřím, čekal ho na nich tento lístek... Steinberg se mu omlouvá, neb musel odcestovat na venkov... Jiří byl samosebou zklamán - ale přesto... Kdo by se netěšil z vlastnictví korespondenčního obrázku se Steinbergovým jménem (i s háčkem)? Řada z nás jistě; jenže naše jméno Saul nikdy nikam nenapsal - a tak se nyní v naší rubrice alespoň - poněkud bezostyšně - „chlubíme cizím peřím“... (G)

Těšíme se na vaše další kousky pro tuto rubriku, provětrejte své desky a šuplíky a podělte se s ostatními o kuriozity spojené se světem kresleného humoru - a nemusí jít jen o slavné osoby - důležitější je vždy příslušná „story“ a neobvyklost příběhu či získání suvenýru... (red.)

Saul Steinberg (USA)

Saul Steinberg (1914-1999) téměř 60 let plnil stránky časopisu *The New Yorker* jízlivými a vtipnými kresbami, které pozvedly grafický jazyk jeho kreslených vtipů (cartoons) a ilustrací na úroveň výtvarného umění. Steinberg se narodil v Rumunsku, kde studoval v Bukurešti filozofii a literaturu. V r. 1933 se přihlásil ke studiu architektury na *Politecnico* v Miláně. V té době přispíval kreslenými vtipy do satirického dvoutýdeníku *Bertoldo*. 25. října 1941, zatímco čekal na vstupní vízum do USA, publikoval svojí prvou kresbu v *The New Yorker*. Během příchodu šestiletí 642 kreseb a 85 kreseb na obálce (covers) okouzlo čtenáře tohoto časopisu. Během stejné doby více než 80 samostatných výstav bylo uspořádáno v muzeích a galeriích jak v Severní Americe, tak i v Evropě.

Přes úspěch v uměleckém světě, Steinberg nikdy neopustil publikování svých kreseb v časopisech. Napsal: „Mám rád svá díla na stránkách“. Kresby a obálkové kresby v *New Yorkeru* představují neobyčejný rozsah jeho vynalézavosti a zkoumavé mysli. Použití stylů jak klasického umění, tak i populární kultury mu dovolilo pohlednout se zalíbením na architekturu *Art Deco*, automobily, lidové restaurace, hráče baseballu, kasina a kovboje. Ale jeho všímavé péro též dovedlo odhalit falešné uctívání, kulturní afektovanost a nadutost funkcionářů. Na stránkách týdeníku *The New Yorker* **Saul Steinberg** psal svůj deník Ameriky 20. století. (r)

Časopisy / Nebelspalter a Eulenspiegel na téma *Burkiny* (jenže ne *Faso*)

Oba zajímavé humoristické měsíčníky pro německy mluvící (i německy se smějící) obyvatele západní Evropy stále vycházejí a stále mají co tisknout. Díky tomu (a díky *Tomaschoffovi* a *Bartákovi*, kteří do nich kreslí) máme možnost do nich také nahlédnout. Jak víte, snažíme se každý měsíc alespoň na pár řádcích připomenout, čemu se zrovna v Berlíně nebo Rorschachu věnují, ale ne vždy to stihneme. Od té doby, co vychází GAG jako čtrnáctideník, bychom správně měli v každém dvojčísle mít čerstvou informaci - což se nějak nedaří...

Spíš než abychom glosovali celá čísla, budeme se snažit najít vždy něco zajímavějšího či něčím pozoruhodného, nějaký ten následovánímhodný nápad - jak redakční, tak autorský. Zatím vezměte zavděk alespoň koutkem muslimských maskovacích obleků, jak je nabízely oba listy už před dvěma lety. Vlevo obrázek z *Nebelspalteru* č. 11/2010 (*Patrizio Roffi* a *Philipp Ammon* - oba Švýcarsko), vpravo z *Eulenspiegela* č. 4/2010 (*Mario Almaraz* - Argentina).

Portréty / Další Zemani: *Kundera* a *FrK*; *Vhrsti* a *Kemel*

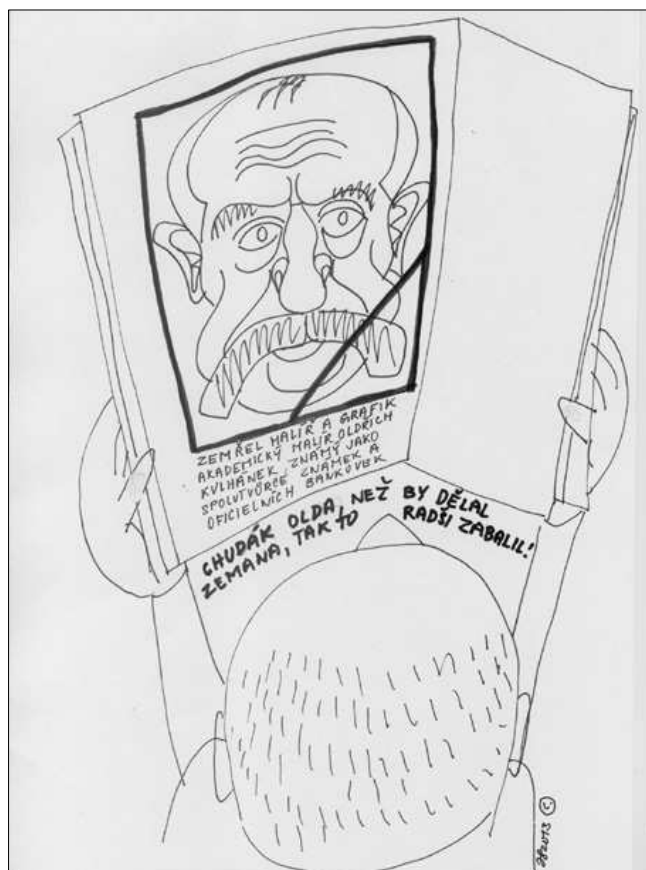

Nový český prezident *Miloše Zeman*, Pražák z Vysočiny, v podání *Kratochvíla* a *Kundery*

Miloše Zemana vítá v úřadě tato reklama na webu od **Vhrstího** (obejde se bez portréty, viz vlevo) Portrét však nechybí ve vtipu **Miroslava Kemela** z MfD z 1. 2. 2007 (viz výřez)

O humoru / Z tisku...

Spoutaná múza

Autor českých bankovek **Oldřich Kulhánek** včera zemřel. Bylo mu 72 let. „Byl to báječný člověk, hodně mě podporoval,“ vzpomíná **Jiří Slíva**.

Kulhánek se narodil v roce 1940 v Praze a studoval tu VŠUP u Svolinského. V 70. letech se dostal do křížku s totalitním režimem, když by zatčen StB a obviněn, že hanobí představitele komunistických režimů. Tváří Stalina v některých grafických listech se údajně dopustil pobuřování. Strávil měsíc ve vězení a déle než rok se musel podrobovat pravidelným výslechům. Soud rozhodl grafiky spálit. Později se však autor dozvěděl, že nakonec byla díla ušetřena, protože si je zúčastnění soudci rozebrali, tedy vlastně ukradli.

„Tehdy jsem pochopil, že životní situace, byť tragická, nikdy nepostrádá špetku **humoru**. Pravda, většinou velice černého,“ tvrdil Kulhánek později.

Václav Hnátek: „Kulhánek maloval Palackého či Klause...“; MfDNES 29. 1. 2013, str. B8

Pavel Hanák se dočetl, že umřel **Oldřich Kulhánek** - a nakreslil to (viz obr.!)

Souboj Zeman a Schwarzenberg očima Rakušanů a Švýcarů

Kurier o knížeti píše jako o fenoménu: „V této volbě osobností boduje emocemi, srdcem a **humorem**“. Podle **Neue Zürcher Zeitung** představuje svět humanistických ideálů. „Zeman naproti tomu vystupuje nenuceně a lidově, nikdy si neodpustí bonmot i kdyby to mělo být na úkor pravdivosti. A ví, jak pomocí ostrého **vtipu** a rétorického nadání dosáhnout účinku“.

ČTK: „Co píší u sousedů“; MfDNES, 14. 1. 2013, str. A5

Miloš Zeman - introvert v masce baviče

Psychiatr Ivan David: „Ženy se o něj vždy zajímaly víc než on o ně. Když to hodně zjednoduším, ženám imponují muži, kteří mají více než 160 centimetrů, méně jim vadí nadváha než vyzáblost a preferují ty **vtipné**, s nimiž je **legrace**.“

Ivana Karásková: „Dva v jednom“; MfDNES, 8. 2. 2013, str. A4

Nabídku českých muzikálů rozšíří příběh hrdiny *Knihy džunglí*

Nový muzikál divadla Kalich spojil autorské duo Soukup - Osvaldová s tandemem Kukučka - Trpišovský, známým coby **Skutr**. „Hledám herce, kteří jsou výraznými typy. Podivíny, kteří mají kromě kvalitního zpěvu (...) také dar improvizace s potřebnou dávkou **humoru**. Takový ten **humor** na pokraji smrti,“ říká Lukáš Trpišovský.

Nela Herrmannová: „Hledá se Mauglí“; MfDNES, 22. 1. 2013, str. C9

Luboš Lichý se projevuje i jako autor reklamních kreseb - přišli jsme na to při probírce českých deníků. (**Viz obr.!**)

Film pro teenagery „*Mládeži nepřístupno*“ rozmazává nechutnosti

Situace se liší pouze mírou nápaditosti a vkusu, ale společně sdílejí zásadní princip: ať už vytáhnou na světlo jakoukoli bizarnost, sexuální nebo vyměšovací, musí se rozebírat, rozmazávat a rozťapávat až do poslední nevábné šmouhy (...) Dívčinu žádost „*Pokakej mě*“ plní nápadník pomocí projímadla a pohnojí celé plátno (...) I divák, kterému takový typ **humoru** vyhovuje, by měl žádat slevu (...) Většinu času zabírá přehlídka ulítlých nechutností.

Mirka Spáčilová: „*Hvězdy si daly veselý sraz v žumpě*“, MfDNES, 25. 1. 2013, str. B8

Filmařka Agnieszka Hollandová o polském humoru

„**Polský humor** je nahořklý, není uvolněný ani radostný. A když se o to snaží, dopadá trapně. Polská **komedie** má nádech buď groteskní, nebo lyrický, ale typ **humoru** jako český, britský či židovský neznáme.“

Mirka Spáčilová: „*Nemusí jít o život...*“; MfDNES 25. 1. 2013, str. D3

Kniha o Šostakovičově *Leningradské symfonii* se nazývá *Dirigent*

Sarah Quigleyová, Novozélandanka žijící v Berlíně, nepsala jen příběh skladatele, ale zejména „jeho“ druhého dirigenta Eliasberga, jenž v decimovaném městě nacvičoval první provedení čerstvé symfonie. Více než polovina orchestru přítom utekla nebo zemřela, zbylí členové byli zbídačelí (...) Postava Šostakoviče je sice podivínská a zarputilá, ale nechybí jí, díky autorce, drsně výstižný **smysl pro humor**, když říká například: „*Víte co je na tom našem bratříčkování s Němci vůbec nejhorší? Že jsme museli ze strategických důvodů tak dlouho poslouchat Wagnera.*“

Klára Kubičková: „*Proti Hitlerovi, zimě a hladu s Dirigentem*“; MfDNES, 5. 2. 2013, str. D5

Aktualita / Laureátem „*Vtipu roku*“ je **Witek Mysyrowicz**

Až do 1. dubna je ve varšavském **Muzeu karikatury** výstava prací **nejlepšího autora z nejlepších** - polské celoroční soutěže „**Rysunki roku 2012**“. Viz plakát s autopořetrem umělce vpravo. (r).

Jedenasedmdesátiletý Bernard Willem Holtrop se stal prvním Holanďanem, který dostal hlavní cenu Grand Prix na největším komiksovém festivalu v Evropě v **Angoulême** (letos proběhl jubilejní 40. ročník). Výtvarník popisující se pod své komiksy jen jako **Willem** ostatně od roku 1968 žije v Paříži a není bez zajímavosti, že kromě vlastních komiksů se tam živí i jako „editorial cartoonist“ (kreslil kupř. pro Hara-Kiri). (Vhrsti)

Nové komiksy:

Jeff Smith: **Kůstek 4: Ostrozub, vládce východního pomezí** (Crew)
Óba Cugumi / Takeši Obata: **Death Note: Zápisník smrti 6** (Crew)
Brian Michael Bendis / Alex Maleev: **Daredevil: Muž beze strachu 4** (BB art)
Eric Powell: **Goon 1: Nic než utrpení** (Comics Centrum)
Robert Louis Stevenson / Mark Jones / Naresh Kumar: **Unos** (Grada)

Výstava:

9. února - 8. března 2013, Madbar, Plaská 5, Praha: **MaComiX v Madbaru**

Ceny:

Festival International de la Bande Dessinée d'Angoulême

Angoulême Grand Prix: **Willem** (Nizozemsko)
Nejlepší album: **A. Lanzac / Ch. Balin: Quai d'Orsay Chroniques diplomatiques 2** (Francie)
Zvláštní cena za celoživotní dílo: **Akira Toriyama** (Japonsko)
Zvláštní cena poroty: **Glyn Dillon: La Nao de Brown** (Velká Británie)
Nejlepší série: **Frederik Peeters: Aama 2 - La multitude invisible** (Švýcarsko)
Objev roku: **Jon McNaught: Automne** (Velká Británie)
Komiksově dědictví: **George Herriman: Krazy Kat. 1925–1929** (USA)
Cena diváků: **Marion Montaine: Tu mourras moins bête** (Francie)
Nejlepší detektivní komiks: **Anthony Pastor: Castilla Drive** (Francie)
Nejlepší komiks pro mládež: **Patrick Sobral / Nadou: Les Légendaires Origines 1** (Francie)
Nejlepší alternativní komiks: **Dopututto max**

SPACE Prize

Hlavní kategorie:

1. místo: **MariNaomi: Kiss & Tell A Romantic Resume Ages 0 to 22**
1. místo: **Katherine Wirick: No One is Safe**
3. místo: **M Young: Wild Child #1 Fight or Flight**

Minikomiks:

1. místo: **Ryan Claytor: And Then One Day #9**
2. místo: **Tony Goins / Andy Bennett: "The Only Two" from Panel #18**
3. místo: **Suzanne Baumann: As Eavesdropped #3**

Webkomiks:

1. místo: **Katie Valeska: Next Year's Girl**
2. místo: **MariNaomi: Smoke in Your Eyes**
3. místo: **Bianca Alu-Marr / Steve Peters: The Comicverse**

Prix Schlingo 2013: Guillaume Bouzard

Úmrtí:

Luisa Felix (*1952), americká kreslářka

Výsledky / Bosna a Hercegovina

Vi. "Nosorog" Magazine Cartoon Competition - Bosna a Hercegovina

Téma USA (United States of America) - "How do you see them"

1. cena: **Julio Angel Corrión Cuevo** (Peru) - 200 euro a diplom
 2. cena: **Oguz Gurel** (Turecko) - diplom
 3. cena: **Goran Čelitčanin** (Srbsko) - diplom
- (+ deset čestných uznání)

Propozice / Portugalsko, Dánsko, Kanada

Sardines Competition Festas De Lisboa '13 - Portugalsko

Počet: max. three tenders (3).

Příhláška: In case of email delivered tender, the **Application Form** and declaration must be digitalized and sent in **pdf format**, together with the sardine tender. **Jen originály a nepublikované dosud.** Sardine tenders may be executed with **manual or digital techniques...**

Digital = JPEG, EPS or PDF formats, with 40cm length a minimum 300 dpi.

Poštovní adresa:

Concurso Sardinhas Festas de Lisboa'13

EGEAC - Empresa de Gestão de Equipamentos e Animação Cultural, E.E.M

Palácio Marquês de Tancos

Calçada Marquês de Tancos, nº 2,

1100-341 Lisboa

PORTUGAL

e-adresa: concursosardinhas@festasdelisboa.com

Jury: EGEAC delegate; Silva Designers delegate; Luis Alegre, Ideias com Peso Creative Director; Ana Bacalhau, Deolinda's lead singer; Pedro Pires, Ivity Creative Director.

Ceny: Ten sardines (10)

To each winning tender will be given a monetary prize, in the amount of € 1,000.00 (tax free).

Deadline: 19. 2. 2013;

Jury selection: 21. 3. 2013;

Winners (of the ten prizes) will be informed of the fact by email or telephonic contact.

Info: comunicacao@egeac.pt.

Vše o tom: <http://festasdelisboa.com/2013/en/wp-content/uploads/rulesSardines2013.pdf>

1. Int'l Cartoon Contest Viborg - Dánsko

Téma: "TO EAT OR NOT TO EAT"! (Jíst či nejíst!)

I. kolo:

Deadline: 25. 3. 2013

Počet: max 2

Formát pro 1.kolo: A4 - jpg, 300dpi (2480x3508 pixel)

Digi: The digital works are admitted, but the print out must be signed by the artist (print number one, manual numbered)

Adresa e-mail: cartoon@hae.de

II. kolo:

Vybraní autoři budou požádáni o originály spolu s termínem druhé uzávěrky.

Jury: Marlene Pohle; Zoran Petrovic; Carlos Brito; Bernard Bouton; Jugoslav Vlahovič

Ceny:

1. cena: 3.000 euro

2. cena: 2.000 euro

3. cena: 1.000 euro

Výstava: ano

Vracení: ano

Katalog: ano (s díly z II.kola)

Info: <http://www.hae.de/cartoon>

www.fecocartoon.com/index.php?option=com_content&task=view&id=839&Itemid=51

